

De Ster

VAN DE HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN

OP DE OMSLAG:

Elray L. Christiansen

58e JAARGANG

NOVEMBER 1958

Nr 11

Redacteur:

RULON J. SPERRY,
President der Nederl. Zending.

Assistent:

A. D. JONGKEES

INHOUD:	Blz.
De Utrechtse Conferentie	323
November 1958 . . . voor de Nederlandse Zending een belangrijke maand! . . .	328
De vraag van de maand	330
Klaproos-dag	333
Kort bericht	334
Een wonderbaar werk en een wonder .	335
Hoeveel werkt mee!	344
Laat de schriften U bij uw onderwijs helpen door Claribel W. Aldous . . .	345
De Oranjekalender 1959	348
Gebeurtenissen in de Zending	350
Wij kunnen niet met hen meegaan door Elder Richard L. Evans	352

Administratie: Laan van Poot 292, Den Haag

*„De Ster” van de Kerk van Jezus Christus
van de Heiligen der Laatste Dagen
verschijnt eenmaal per maand.*

ABONNEMENTSPRIJS: f 1,25 PER KWARTAAL

GIRONUMMER 240615 - LAAN VAN POOT 292 - DEN HAAG

NADruk VAN DE IN DIT NUMMER
VOORKOMENDE CLICHE'S IS VERBODEN

DE UTRECHTSE CONFERENTIE

van zondag 19 oktober 1958

Voor het eerst na jaren weer eens een verslag van een districtsconferentie en wel van het Utrechtse district, welke op zondag 19 oktober jl. werd gehouden.

DE MORGENDIENST, gepresideerd door President Rulon J. Sperry en onder leiding van de districts-president Elder Marvin A. Smith, nam, zoals gebruikelijk, ten 10 uur een aanvang. Na de bekendmakingen, waarbij in het bijzonder de aandacht werd gevestigd op het „Vissersbal”, dat op 8 november a.s. des avonds om 8 uur te Hilversum zal plaats hebben, werd de eigenlijke dienst geopend met het zingen van lied 101 „Israël hoort, God roept u allen”. De dirigente was Zr. Marlene Anderson, begeleiding: Zuster Dianne Allen. Broeder Brouwer van de gemeente Utrecht ging voor in gebed.

Hierna volgde een duet, op gevoelvolle wijze gezongen door Zr. Polly Thomas en Zr. Ella May Hulet.

President Sperry, het woord nemend, verzocht de aanwezigen de verhoging in het Priesterschap tot Ouderling te willen ondersteunen van twee broeders van de Hilversumse gemeente, hetgeen met eenparigheid werd gedaan.

De eerste spreker, de districts-president, *Elder Smith*, vergeleek de mens, zolang hij in zijn zonden verblijft en daarin is verstrikt, met iemand die in een open graf is gevallen, in de duisternis, die hem omringt, niet wetende waar hij gaat. Hij zal zich van deze gevangenis niet kunnen bevrijden, zolang hij aan zijn zondige neigingen toegeeft. Ook niet, wanneer hij op alles wat men hem predikt, ja en amen zegt.

„Wat betekent het woord „Amen”? Het betekent: Zo zij het, of met andere woorden: wat gezegd is, is in overeenstemming met de waarheid. Doch wat baat het ons, indien wij de waarheid erkennen, doch er niet naar handelen en wandelen? Spreker eindigde zijn toespraak met het geven van zijn getuigenis dat hij wist, dat deze Kerk inderdaad de Kerk van Christus is.

„Wie zijn leven wil behouden, zal het verliezen, maar zo wie zijn leven verliezen zal om mijnentwil, die zal het behouden”, was het onderwerp van de volgende spreker, Broeder *Snabel Jr.* uit Hilversum. Wij hoorden een kernachtige definitie van een zondaar: „*Iemand die zijn doel heeft gemist*”. Inderdaad: indien wij in onze zonden blijven volharden, zolang wij dus zondaren blijven, bereiken wij onze bestemming niet,

missen wij dus ons doel. Gelijk de roos, die bestemd was om in een vaas te prijken, doch op weg daar heen in de modder valt en vertrap wordt.

Elder Richard W. Stam, gemeentepresident van Utrecht, als derde spreker, sprak over de zending van Jezus Christus, dat Hij sterven moest voor ons allen, en over zijn eerste en tweede komst. „Doch deze laatste komt niet, alvorens een afval gekomen is, van welke afval wij getuigen zijn. De tekenen der tijden wijzen er echter op, dat de tweede komst van Christus nabij is.

De vierde spreker, *Elder Richard P. Giles* sprak over de noodzakelijkheid de standaardwerken te kennen, want deze zijn een gids naar het eeuwige leven. Hij liet zijn toespraak vooraf gaan door een woord van afscheid aan de leden van de Utrechtse gemeente en van dank voor hun bewijzen van genegenheid jegens hem. Elder Giles wordt naar Rotterdam overgeplaatst.

De vijfde, die het woord verkreeg, was een spreekster, nl. *Zuster Anna M. Kabel* van de gemeente Zeist. Zij sprak over Profeten, hoe zij deze vroeger benijdde. „Immers”, zo dacht ik toen, „deze godsmannen weten altijd precies wat zij moeten doen, geleid als zij worden door de Heilige Geest. Maar nu ik hun geschiedenis beter heb leren kennen, nu weet ik hoe moeilijk zij het vaak gehad moeten hebben. Meermalen hebben zij aan bespottung en vervolging bloot gestaan”.

Als voorbeelden daar van haalde spreekster Noach aan, die opdracht kreeg een schip te bouwen midden op het land; en Elia, die koning Achab en zijn vrouw tot vijanden had. Met een: „Moge de Heilige Geest ons allen leiden, want daarvoor behoeven wij geen profeten te zijn”, besloot Zr. Kabel haar zielvolle toespraak.

Nadat door de aanwezigen lied 179 „O zeg, wat is waarheid”? was gezongen, sprak *Elder Louis L. Evans* over enige zendingservaringen. „De woorden van Jezus Christus zijn niet voor tweeërlei uitleg vatbaar. Hij leerde zijn discipelen, Hij leerde Joseph Smith op een wijze, die geen ruimte voor twijfel overliet”.

Elder Richard M. Allen, als zevende spreker het woord verkrijgend, had tot onderwerp van zijn toespraak de gelijkenis van de Zaaier. Een deel van het uitgestrooide zaad valt langs de weg en wordt door de vogels opgegeten, een ander deel valt op steenachtige grond, waar het geen wortel houdt, een ander deel komt tussen distels en doornen terecht, waar het verstikt. Weer een ander deel valt in goede grond, waar het groeit en bloeit

Thans verkreeg een spreekster wederom het woord, *Zr. Anderson*. Zij roept ons allen op tot gewillig dienstbetoon aan de Kerk, indien onze medewerking wordt gevraagd. Om deze vooruit te brengen, medemens te helpen, die hulp nodig hebben. „Probeer ja te zeggen”.

De laatste spreker in deze morgendienst was *Elder Don Van Slooten*. „Het is ongeveer 1960 jaren geleden, dat te Bethlehem, in een stal een kind werd geboren. In de naam van dat kind zijn wij hier thans vergaderd”, zo begon spreker zijn toespraak. „Toch is zijn levensbeschrijving slechts kort: Hij schreef geen enkel boek, bekleedde geen enkel ambt, woonde niet in een grote stad en reisde in zijn sterfelijk leven nimmer verder van zijn woonplaats dan 200 mijl”. Wie was dat Kind?” „Eenmaal vroeg dat Kind uit Bethlehem’s stal dit: „Wie zeggen de mensen, dat Ik ben?” En Petrus antwoordende, zeide: „Gij zijt de Christus, de Zoon des levenden Gods”!

Na deze toespraak werd door de aanwezigen lied 68 „Gij zijt mijn Hoogste Goed” gezongen, waarna Broeder Anthonissen van Eindhoven deze dienst besloot met dankgebed. Aanwezig waren 99 personen.

Daar ik niet in de namiddagdienst aanwezig kon zijn, heb ik Elder John M. Coomans, President van de Zeister gemeente, bereid gevonden, het verslag van deze vergadering te schrijven, waarvoor ik Elder Coomans hierbij hartelijk dank zeg. Ik laat zijn verslag naar vorm ongewijzigd, hier volgen.

A. D. J.

MIDDAG VERGADERING onder leiding van Elder Marvin A. Smith en gepreseed door President Rulon J. Sperry.

Orgel voorspel en liederen begeleid door Zr. Allen. Dirigente was Zuster Marlene Anderson.

Openings lied 53, Komt, gij kind’re van de Heer. Openings gebed werd door Henk Jansen van Den Haag uitgesproken. Een duet werd gezongen door Zuster Polly Thomas en Zr. Ella May Hulet, begeleid door Zr. Allen. Zij zongen: How Beautiful upon the Mountain.

De Kerk- en Zendings autoriteiten werden vervolgens door de Zendings Secretaris, Elder William C. Vriens voorgesteld en door alle aanwezigen ondersteund in hun roeping.

Daarna werd achtereenvolgens het woord gegeven aan de volgende sprekers en spreeksters:

1ste Spreker. President *Rinze Schippers*, eerste raadgever van het Zendings Presidentschap.

Hij sprak over de zin, „want al het beloofde wordt eenmaal gegeven”, uit een van de kerkliederen. Beloften van Profeten uit de Bijbel haalde

hij aan. Onder anderen: Openb. 14 : 6-7, Mal. 4 : 5. Hij bracht naar voren dat de Christelijke wereld deze beloften niet beseft noch gelooft. Maar wij wel en wij weten dat vele beloften reeds zijn vervuld. Hij ried de aanwezige onderzoekers aan om deze beloften te beschouwen en God te vragen of zij alreeds vervuld zijn.

2de Spreker. *Broeder ten Brugge*, een lid van de Utrechtse gemeente. Zijn toespraak ging over geloof. Hij haalde het mooie voorbeeld aan van de bloed vloeiende vrouw die de mantel van Christus aanraakte om genezen te worden. Hij voegde daar aan toe dat wij allen zo'n groot geloof moeten hebben om de hand naar Christus uit te strekken.

3de Spreker. *Elder John M. Coomans*, Gemeente President van de Zeister gemeente.

Hij vroeg aan de aanwezigen: „Hoe dicht bij God bent U”? Terug gaande naar het voorbestaan haalde hij het doel van het aardse leven aan. Hij getuigde dat beide nodig zijn: Het gehoorzamen aan de verordeningen van het Evangelie en een rechtvaardig leven leiden om weer in de tegenwoordigheid van God terug te komen.

Tussen lied 176: Wij danken U Heer voor profeten”, werd door de aanwezigen gezongen.

4de Spreker. *Elder Howard D. Halliday*, Gemeente President van Eindhoven.

Sprak voor het merendeel over het Priesterschap. Dat wij als Priesterschapdragers meer gezag hebben dan Keizer, Koning of President van een land. Hij wees op de waarheid dat zonder het Priesterschap van God wij niet in zijn tegenwoordigheid terug komen.

5de Spreker. *Broeder van Lieshout*, een lid van de Eindhovense gemeente.

Met dankbaarheid in zijn hart verhaalde hij, dat door het ware Evangelie er meer geluk in zijn gezin is gekomen. Het Gebed is de directe weg tot God. Zo nederig als een kind wil God onze Vader ons graag zien.

6de Spreekster. *Zuster Dianne Allen*, Zendelinge te Utrecht.

Zij sprak over de wet van Tiende en haalde aan dat zegeningen vele zullen zijn als wij deze belangrijke wet onderhouden.

7de Spreker. *Elder Raymond Springer*, De collega van de tweede raadgever van het Zendings Presidentschap.

Hem werd gevraagd zijn getuigenis af te leggen. In zijn getuigenis uitte Hij zijn dankbaarheid voor zijn voorouders die het Evangelie vijftig jaar geleden in Groningen aannamen.

8ste Spreker. President *Rulon J. Sperry*, President van de Nederlandse Zending.

Zijn toespraak omvatte de financiële steun van de Kerk. Hij wees speciaal op de wet van tiende en haalde teksten uit het Oude Testament aan die op deze wet betrekking hebben. Ieder lid van de Kerk moet zijn eigen deel doen om de Kerkelijke uitgaven te bestrijden. Hij getuigde dat de Here is gebonden als U dit gebod onderhoudt maar als U het niet onderhoudt, dan zal de belofte U ontnomen worden. Hij haalde aan dat al de persoonlijke bezittingen, zelfs het leven zelf aan God toebehoren. De mens moet dankbaar zijn voor wat hij heeft en God of zijn Kerk geven wat Hem rechtens toebehoort. Door de daden hier op aarde verricht, maakt men een woning in de hemel.

Elder Smith, de Districts President, dankte iedereen voor medewerking en aanwezigheid.

Als slot-lied werd 63 „Uw dienst is Zoet”, gezongen.

Het slot-gebed werd door Br. Kees Bredewoud, een lid van de Utrechtse gemeente, uitgesproken.

Aanwezig waren 76 ouderen en 13 kinderen, totaal 89 personen.

Elke Spreker legde zijn persoonlijke getuigenis van het Evangelie af.

DE JUISTE WIJZE OM KINDEREN TERECHT TE WIJZEN

door Orson Pratt

Laat elke moeder haar kinderen leren hun vader te eren en lief te hebben en zijn leringen en raadgevingen te respecteren.

Hoe dikwijls komt het niet voor, wanneer vaders hun kinderen een terechtwijzing toedienen, dat moeders tussenbeide komen waar de kinderen bij tegenwoordig zijn. Dit heeft in veel opzichten kwade gevolgen: ten eerste vernietigt het het gevoel van eenheid die tussen man en vrouw moet bestaan, ten tweede verzwakt het vertrouwen van de kinderen in hun vader en zet het hen tot ongehoorzaamheid aan; ten derde scheidt het onenigheid en disharmonie en tenslotte is het in tegenpraak met de in goddelijke wijsheid ingestelde orde van gezinsbestuur. Indien de moeder vindt dat de vader te streng is, moet zij dat niet zeggen waar de kinderen bij zijn, maar haar gevoelens uiten wanneer zij beiden alleen zijn, zodat de kinderen hun verdedheid niet zien. Onenigheid en twist tussen man en vrouw zijn een kwaad, maar in het bijzijn van de kinderen zijn ze een nog groter kwaad. Laten man en vrouw dus, wanneer zij willen ruziën en hun eigen geluk vernietigen, met de kinderen toch medelijden hebben en door hun slechte voorbeeld hun geen schade berokkenen.

NOVEMBER
1958...

voor de Nederlandse zending een belangrijke maand!

Dat november 1958 inderdaad een belangrijke maand voor de Nederlandse zending belooft te worden, zult ge weten, wanneer gij deze aankondiging hebt gelezen. Het treft bijzonder, dat dit nummer de in Nederland wonende lezers vroeger bereikt dan anders het geval is. Nu kunt u zich dagen tevoren op de komende grote gebeurtenissen voorbereiden.

Dat het novembernummer vroeger dan anders, namelijk vóór de 11de van de maand, moest verschijnen, zal u duidelijk zijn, wanneer u het artikel over de klapproos-dag hebt gelezen. Dit nummer heeft ook in ander opzicht nog een uitzonderlijk cachet: zie het artikel over de Oranje-kalender 1959!

Doch ter zake.

Deze aankondiging behelst namelijk in hoofdzaak de mededeling, dat een van de Algemene Autoriteiten uit Salt Lake City onze zending zal bezoeken en in verschillende, straks te noemen plaatsen, zijn stem zal laten horen. Doch hij zal het niet bij toespraken laten. Vier nieuwe bedehuizen zul-

len door Elder Elray L. Christiansen worden ingewijd en wel, in chronologische volgorde: Harlingen, Vlaardingen, Den Haag en Den Helder.

Elder Christiansen is Assistent van de Raad der Twaalven en tevens President van de Tempel te Salt Lake City. Hij is een machtig spreker, die zijn hoorders weet te boeien door zijn heldere betoogtrant en de logische opbouw van zijn toespraken. Leden en vrienden van de Kerk: U wordt dan ook dringend aangeraden, indien slechts enigszins mogelijk, de gelegenheid om een van de vooraan staande personen van Christus 'Kerk te horen spreken, met beide handen aan te grijpen. Elder Christiansen zal niet in elke gemeente aanwezig kunnen zijn, daar is zijn verblijf in Nederland niet lang genoeg voor, doch hopelijk zult ge, indien gij niet tot een van de onder volgende gemeenten behoort, die gemeente kunnen bezoeken, die het dichtst bij u in de buurt is en waar hij wel zal spreken, b.v. Arnhem naar Utrecht, enz. Het programma ziet er als volgt uit:

Dag en datum	Tijd	Soort vergadering	Plaats
Woensdag 19 november	9.00 vm	Zendingen	Amsterdam
	7.00 nm	Priestersch. dragers en alle ambtenaren en ambtenaressen	Amsterdam
	8.00 nm	Openbaar	Amsterdam
Donderdag 20 november	1.00 nm	Zendingen	Leeuwarden
	7.30 nm	Openbare inwijding	Harlingen
Vrijdag 21 november	9.00 vm	Zendingen	Utrecht
	7.00 nm	Priestersch. dragers en alle ambtenaren en ambtenaressen	Utrecht
	8.00 nm	Openbaar	Utrecht
Zaterdag 22 november	8.30 vm	Zendingen	Rotterdam
	6.30 nm	Priestersch. dragers en alle ambtenaren en ambtenaressen	Rotterdam
	7.30 nm	Openbaar	Rotterdam
Zondag 23 november	8.00 vm	Zendingen	Den Haag
	3.00 nm	Openbare inwijding	Vlaardingen
	6.30 nm	Openbare inwijding	Den Haag
Maandag 24 november	7.30 nm	Openbare inwijding	Den Helder

DE VRAAG

van de maand

door

JOSEPH FIELDING SMITH,
President van de Raad der Twaalven

★

Wat kunnen wij doen om de leden van de Kerk devoter en heiliger gestemd te maken, wanneer zij van het Heilig Avondmaal nemen?

VRAAG: Ik ben altijd van gevoelen geweest, dat het deelnemen aan het Heilig Avondmaal een van de belangrijkste plichten van de Kerkleden was. Dat bovendien, wanneer wij dat doen, onze gedachten zich zouden bepalen tot het wezen van de verbonden, in de gebeden belichaamd. Niets behoorde onze gedachte en onze aandacht van deze heilige dienst af te leiden. Mijn waarnemingen hebben mij de overtuiging gegeven, dat de eerbiedige houding welke deze verordening vereist, niet altijd in acht wordt genomen.

Wat kunnen wij doen om de leden van de Kerk devoter en heiliger gestemd te maken, wanneer zij van het Heilig Avondmaal nemen?

ANTWOORD: De Heiland stelde het Avondmaal in tijdens het feest der ongehevelde broden, het Pascha genaamd, toen Hij met zijn apostelen tezamen was op de avond, onmiddellijk aan zijn gevangenneming en veroordeling vooraf gaande. Daar in de opperzaal gaf Hij zijn apostelen belangrijke instructies en stelde Hij het Sacrament in als een middel om Hem tot aan het einde der tijden te gedenken. Van de tijd van

Adam's val af tot aan dit laatste Pascha, had de Here de offerwet gegeven, waarbij het bloed van dieren en vogels werd vergoten, als — zoals de engel openbaarde — „een gelijkenis van het offer van de Enig Geborene des Vaders”. (Mozes 5 : 7) en dit moest worden onderhouden tot aan de komst van Jezus Christus. Na het offer van Jezus aan het kruis, behoorde dit bloedvergieten op te houden en zijn getrouwe volgelingen

gen moesten voortaan Hem en de reden van zijn dood aan het kruis gedenken en de tekenen, vertegenwoordigend zijn lichaam en zijn vergoten bloed, werden in de plaats van de dierenoffers gesteld. Sedert dien moesten zijn volgelingen in plechtige bijeenkomst tezamen komen en van het brood nemen ter gedachtenis aan zijn lichaam, en van de wijn, ter gedachtenis aan het bloed, dat voor hen was vergoten.

In de Avondmaalsvergadering mag niets worden gedaan, dat aan deze verordening afbreuk doet. De leden van de Kerk behoren tezamen te komen in de geest van geloof en gebed. Hun gedachten behoren zich uitsluitend op het Sacrament te richten. Niet fluis-teren, niet praten, want dat is een zonde. De gedachten van elk lid moeten op de gebeden en hun betekenis zijn gericht. Zij, die de zegen over het Avondmaal vragen, moeten zich de plechtigheid van het ogenblik en de heiligheid van de verordening bewust zijn, alsof de Here persoonlijk tegenwoordig was.

Elk kerklid behoort de drie belangrijke verbonden in gedachte te houden, die door het nemen van het Sacrament gemaakt worden en deze zijn:

Ten eerste: Dat zij gewillig zijn de naam van de Zoon op zich te nemen.

Ten tweede: Dat zij Hem altijd zullen gedenken.

Ten derde: Dat zij zijn geboden zullen onderhouden, die Hij hun heeft gegeven.

Hoe nemen wij de naam van de Zoon op ons? De Kerk wordt naar zijn naam genoemd, en wij behoren ons te herinneren dat, door het deelnemen aan het Sacrament, wij zijn hand erkennen in onze verlossing uit de dood, welke verlossing een gift voor alle mensen is, en in de vergeving van onze persoonlijke zonden, welke door gehoorzaamheid aan zijn geboden wordt verkregen.

Koning Benjamin heeft ons duidelijk te verstaan gegeven wat met het op ons nemen van de naam van de Zoon wordt bedoeld. Wegens het verbond, dat wij sluiten, zijn wij — geestelijk gesproken — geboren zonen en dochteren van Jezus Christus. Wij worden zijn zonen en dochteren, omdat Hij ons heeft verlost en ons leven heeft gegeven, de macht van het graf aldus teniet doende. Hij zeide:

„En onder deze benaming zijt gij vrij gemaakt en er is geen andere benaming, waaronder gij kunt worden vrijgemaakt. Er is geen andere naam gegeven, waardoor zaligheid komt; daarom zou ik willen, dat gij de naam van Christus op u zoudt nemen, gij allen, die met God het verbond hebt gesloten, dat gij tot het einde van uw leven gehoorzaam zoudt zijn.

„Een ieder, die dit doet, zal ter rechterhand Gods worden bevonden, want hij zal de naam weten, waarmede hij wordt geroepen; want hij zal met de naam van Christus worden geroepen.

„En een ieder, die de naam van Christus niet op zich zal nemen, moet met een andere naam wor-

den genoemd; daarom zal hij zich ter linkerhand Gods bevinden.

„En ik zou willen, dat gij u ook herinnert, dat dit de naam is, die ik heb gezegd u te zullen geven, en die nooit zou worden uitgewist dan alleen door overtreding; zorgt daarom, dat gij niet overtreedt, opdat de naam niet uit uw hart wordt gewist.

„Ik zeg u, dat ik zou willen, dat gij zoudt bedenken altijd de ingeschreven naam in uw hart te behouden, opdat gij niet ter linkerhand Gods wordt gevonden, maar dat gij de stem, waardoor gij zult worden geroepen, moogt horen en kennen, en tevens de naam, waarmee Hij u zal roepen”. (Mosiah 5 : 8-12).

Dat „Hem altijd gedenken” betekent niet dat wij ons alleen maar zullen herinneren, dat Hij gekruisigd werd, maar het steeds in gedachte houden het waarom en welke zegeningen ons deel geworden zijn door zijn dood en opstanding. Wij moeten het smartelijk lijden gedenken en wat het Hem gekost moet hebben om dit grote offer te brengen. Wij moeten ons herinneren, dat Hij dit uit liefde deed, niet alleen voor hen, die in Hem geloven, maar ook voor de gehele wereld: „Want alzoo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij zijnen eeniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een iegelijk die in Hem gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe”

(Joh. 3 : 16). Door dit offer wordt de opstanding universeel, en een ieder zal zijn lichaam met zijn geest herenigd hebben, onafscheidelijk met elkander verbonden, om nooit weer te worden verdeeld. Bovendien ontvangen de oprechte gelovers vergeving van hun zonden en de zegen van eeuwig leven, wat het wonen in de tegenwoordigheid van God betekent. Dit alles moeten wij ons herinneren.

Het derde wat wij moeten bedenken is, dat wij ons verbinden om zijn geboden te bewaren. Hoe kan een lid van de Kerk van het Avondmaal nemen en deze verbonden hernieuwen en, de vergadering verlaten hebbende, wilens en wetens deze verbreekt! Als wij dat doen, brengen wij onszelf onder veroordeling. Het is voor leden der Kerk veel beter om nooit aan het Avondmaal deel te nemen, de drie verbonden aldus vernieuwend, dan er van te nemen en daarna zonde te bedrijven. Het is echter een plechtig gebod van de Here, dat wij van het Sacrament zullen nemen. Zij, die herhaaldelijk en onophoudelijk dit gebod negeren en van de Avondmaalsvergadering wegblijven, zullen de Geest des Heren verliezen, want deze Geest zal niet wonen in degenen, die deze verbonden niet op de juiste wijze hernieuwen. Dit is de leerstelling, die Paulus aan de leden der Kerk in Corinthe trachtte te leren.

Klaproos-dag

Weet u wat klaproosdag betekent? Herinnert gij u, ouderen, de 11de november 1918 nog? Die dag eindigde de eerste wereldoorlog.

Maar voor het zo ver was, liep een eenzaam mens langs de graven van gevallen in Vlaanderen, langs duizenden witte kruisen liep hij. In de verte gromde het kanon. Hij knielde en keek langs de graven. Zij waren bloedrood. Doch het was geen bloed, wat hij zag. Het waren klaprozen, die bij millioenen de graven sierden. Daar, geknield voor een van die kruisen, schreef hij een gedicht, want John McCrae was een dichter. Dat gedicht werd in de Engels sprekende landen gepubliceerd en gedeclameerd. Zo werd de klaproos, de bloem die eens de vlammeende omlijsting vormde van de graven in Vlaanderen, de bloem van het corlogsgraf. Miniatuurmodellen van klaprozen werden op de herdenkingsdagen verkocht ten bate van de nagelaten betrekkingen der gesneuvelden en ten behoeve van hen, die invalide uit de oorlog waren teruggekeerd. Toen kwam de tweede wereldoorlog, waarin Nederland het lot deelde, dat Vlaanderen een kwarteeuw tevoren trof.

Na deze tweede wereldoorlog maakte de Nederlandse dichter Jan H. de Groot van het Engelse gedicht een vertaling, die als volgt luidt:

*Tussen de kruisen op Vlaanderens grond
bloeien de klaprozen; hun rode mond
merkt onze graven. In d'ochtenlucht
juicht dapper de leeuwerik op d'eerste vlucht.
Wie hoort hem boven 't kanon, dat gromt?*

*Wij zijn de doden. Geen dag geleên,
leefden we, dekten w' ons, de zon vlood heen,
minder en werden bemind; wij gevelden
op Vlaanderens velden.*

*Zet voort de strijd tegen 't vijandelijk rot!
Neemt over de toorts uit de falende handen;
vangt hem en laat hem vlammeende branden!
Dat is onze wil, dat is ons gebod!
Verloochen ons niet, de doden, de helden;
Wij zouden niet rusten, al bloeien klaprozen
op onze graven in Vlaanderens velden.*

De 11de november is klaproosdag. Dan wordt in Nederland een collecte gehouden voor het doel, dat boven werd omschreven. Een collecte voor hen, die echtgenoot, vader, zoon of broeder verloren en geen geld hebben om het graf van hun nabestaande, die in Nederlandse bodem rust, te bezoeken. Vele duizenden zijn door de offervaardigheid van het Nederlandse volk in staat gesteld uit Amerika, Canada, Australië, Engeland en Polen naar ons land te komen, maar nog vele duizenden zien met groot verlangen uit naar het ogenblik, waarop ook zij het graf van hun geliefde dode kunnen zien. Ongeveer 30.000 geallieerde soldaten hebben in Nederland hun graf gevonden. Zij offerden het hoogste, het kostbaarste wat een mens kan geven: het leven. Laat ons daar een offer tegenover stellen, want hun levensoffer was onze bevrijding van het juk van de overweldiger.

Laat ons geld geven, zoveel wij kunnen, met gulle hand, want wij hebben aan deze doden veel te danken. Onze dankbaarheid kunnen wij *hun* niet tonen, maar deze kunnen wij wel overbrengen aan hun vrouw, hun vader en moeder, hun broers en zusters.

En dan is daar nog het probleem van de collectantenwerving.

Ook aan deze oproep moet gehoor worden gegeven, wil de actie slagen. Ook nu weer stelt het British Legion (de Britse organisatie van oudstrijders en nabestaanden) voor 22 colleeantanten — door loting aan te wijzen — een gratis reis naar en verblijf in Engeland beschikbaar, uit waardering en dankbaarheid voor dit werk.

Laten wij, lezers van „De Ster”, met de daad tonen, dat de vermaning van Christus; „Hebt uw naaste lief, gelijk uzelf”, voor ons geen ijdele klank is.

KORT BERICHT

(door omstandigheden niet in het oktobernummer opgenomen)

Op 12 september j.l. werd Elder Don Van Slooten, aangesteld als 2de raadgever in het bestuur van de Nederlandse Zending.

Zijn ervaringen, opgedaan gedurende zijn zending maakten hem bij uitstek geschikt voor deze belangrijke functie. Hij werkte achtereenvolgens in Rotterdam Zuid, Amsterdam, als President van de Haarlemse Gemeente en als President van het district Rotterdam, waarna vermelde benoeming volgde. Wij wensen Elder Van Slooten van harte geluk met deze onderscheiding en wensen hem Gods zegeningen tijdens de vervulling van zijn taak en voor zijn gehele verdere leven.

EEN WONDERBAAR WERK EN EEN WONDER

(vervolg van octobernummer)

HOOFDSTUK 23

DE SABBATDAG

Daar er onder Christenen reeds lang een groot verschil van mening heeft geheerst of zij de zevende dag der week (zaterdag), de sabbat der Joden, als de dag van gebed en rust moeten houden, dan wel de eerste dag der week (zondag), de dag waarop Christus uit het graf verrees en die in de Heilige Schrift de dag des Heren wordt genoemd, schijnt het gepast, dat de Here Zich in de herstelling van Zijn Kerk in definitieve bewoordingen over dit onderwerp zou uitlaten. Dit heeft Hij gedaan in een openbaring aan de profeet Joseph Smith, gegeven in Zion, Jackson county in Missouri, op 7 augustus 1831. Uit deze openbaring halen wij het volgende aan:

„En opdat gij uzelf meer onbesmet van de wereld moogt bewaren, moet gij op Mijn heilige dag naar het huis des gebeds gaan en uw sacramenten opofferen; Want voorwaar, dit is een dag, die u is toegewezen om van uw arbeid uit te rusten en de Allerhoogste uw toewijding te betonen;

Niettemin moeten uw geloften alle dagen en te allen tijde in gerechtigheid worden opgeofferd.

Doch gedenkt, dat gij op deze, des Heren dag uw offers en uw sacramenten de Allerhoogste moet offeren, en uw zonden voor uw broederen en voor de Here belijden.” (L. & V. 59:9-12.)

Uit deze openbaring leren wij, dat „de dag des Heren” door de Here „Mijn heilige dag” genoemd wordt. En wij zien wederom, dat deze waarheid duidelijk wordt gemaakt door openbaringen van de Here aan Zijn profeet van deze bedeling, en niet door het bestuderen van oude geschriften of van de geschiedenis. Laten wij ons echter eerst wenden tot de geschriften vanouds, opdat wij inzien dat deze openbaring van de Here, gegeven bij het opnieuw vestigen van Zijn Kerk op aarde in deze bedeling, op geen enkele wijze in strijd is met het onderricht en de openbaringen, door de Here bij monde van Zijn profeten in vroeger dagen gegeven.

Geschiedenis van de sabbatdag

Laten wij een korte studie maken van de geschiedenis van de sabbatdag:

„Als nu God op de zevende dag volbracht had Zijn werk, dat Hij gemaakt had, heeft Hij gerust op de zevende dag van al Zijn werk, dat Hij gemaakt had. En God heeft de zevende dag gezegend, en die geheiligd; omdat Hij op dezelve gerust heeft van al Zijn werk, hetwelk God geschapen had, om te volmaken.” (Gen. 2:2-3.)

Uit dit verslag blijkt, dat „God heeft de zevende dag gezegend, en die geheiligd; omdat Hij op dezelve gerust heeft van al Zijn werk.” Maar een studie van de Schriften schijnt er op te wijzen, dat het eerste gebod, dat bij monde van één der profeten werd gegeven, dat het volk deze dag als een dag van aanbidding moest eren, ongeveer 2500 jaren na de schepping door Mozes werd gegeven. In Deuteronomium leren wij waarom God toen het gebod aan de kinderen Israëls heeft gegeven:

„De Here, onze God, heeft een verbond met ons gemaakt aan Horeb.

Met onze vaders heeft de Here dit verbond niet gemaakt, maar met ons, wij, die hier heden allen levend zijn.....

Onderhoudt de sabbatdag, dat gij dien heiligt; gelijk als de Here, uw God, u geboden heeft.....

Want gij zult gedenken, dat gij een dienstknecht in Egypteland geweest zijt, en dat de Here, uw God, u van daar heeft uitgeleid door een sterke hand en een uitgestrekte arm; daarom heeft u de Here, uw God, geboden, dat gij de sabbatdag houden zult.” (Deut. 5 : 2-3, 12, 15.)

Uit deze tekst blijkt, dat dit een nieuw verbond was, dat door de Here in Horeb met Israël werd gesloten, en dat Hij dit verbond niet met hun vaders heeft gesloten, dat Hij dit verbond gesloten heeft, opdat zij zouden gedenken, dat zij dienstknechten in Egypte waren geweest, en dat de Here hun God hen had uitgeleid door „een sterke hand en een uitgestrekte arm,” en daarom werd hun door de Here hun God geboden om de sabbatdag te eren.

Dit gebod om de sabbatdag te onderhouden werd in de wet van Mozes opgenomen, evenals het sabbatsjaar en de sabbat van het negen en veertigste en het vijftigste jaar.

Van de wet van Mozes heeft de apostel Paulus gezegd:

„Zo dan, de wet is onze tuchtmeester geweest tot Christus, opdat wij uit het geloof zouden gerechtvaardigd worden.” (Gal. 3 : 24.)

Indien dan de wet van Mozes onze tuchtmeester is geweest om ons tot Christus te brengen, is het volkomen logisch om aan te nemen, dat er geen verdere behoefte meer zou bestaan aan een tuchtmeester, als Christus eenmaal gekomen zou zijn.

Israëls sabbat zou ophouden

Wanneer wij verstaan, dat de wet van Mozes met haar sabatten een tuchtmeester was om ons tot Christus te brengen, kunnen wij beter begrijpen waarom de Here toeliet, dat Zijn profeet Hosea zeide, dat Hij de sabatten van Israël zou doen ophouden:

„En Ik zal doen ophouden al haar vrolijkheid, haar feesten, haar nieuwe maanden, en haar sabatten, ja, al haar gezette hoogtijden.” (Hosea 2 : 10.)

Hoe kunnen wij de heilige Schriften als het woord Gods aanvaarden en tegelijkertijd betwijfelen, dat deze profetie van Hosea in vervulling zal gaan en dat de Here waarlijk de sabbatten Israëls zou doen ophouden? Toen de profetie van Hosea in vervulling ging, lag de weg kennelijk open voor het invoeren van een nieuwe sabbat.

Een nieuwe sabbat, de dag des Heren

Ook de Heiland begreep, dat er in de sabbat een verandering gemaakt zou worden:

„En Hij zeide tot hen: De sabbat is gemaakt om de mens, niet de mens om de sabbat;

Zo is dan de Zoon des mensen een Here ook van de sabbat.” (Markus 2 : 27-28.)

Jezus was niet gekomen om de wet te overtreden, maar om die te vervullen. Aldus werd in Hem de Joodse sabbat vervuld, evenals het overige van de wet van Mozes, „onze tuchtmeester” om ons tot Christus te leiden. Toen Christus kwam, werd Hij ook de Here van de sabbat. Hijzelf zeide, dat Hij gekomen was om de wet te vervullen:

„Meent niet, dat Ik gekomen ben, om de Wet of de Profeten te ontbinden; Ik ben niet gekomen, om die te ontbinden, maar te vervullen.” (Matth. 5 : 17.)

Als Jezus nu gekomen is om de wet te vervullen, waarom zouden dan sommigen die wet nog in stand willen houden? Waarom zouden ook zij er dan niet de voorkeur aan geven om datgene aan te nemen, wat door Jezus gebracht werd om de plaats in te nemen van de wet, waaronder wij ook de nieuwe sabbat rekenen, de eerste dag van de week of de dag des Heren — de zondag — ja, de dag, waarop Jezus uit het graf verrees? En in deze bedeling heeft Hij aangegeven, dat Hij van Zijn heiligen verwacht, dat zij Hem op de „dag des Heren” zullen aanbidden. (Zie L. & V. 59 : 12.)

Toen Johannes, de geliefde discipel des Heren, „om het woord Gods en om het getuigenis van Jezus Christus” als een banneling op het eiland Patmos verkeerde, schreef hij:

„En ik was in de geest op de dag des Heren; en ik hoorde achter mij een grote stem, als van een bazuin.” (Openb. 1 : 10.)

Waarom zou deze dag de „dag des Heren” worden genoemd, als het niet een geheiligde dag was? Bedenk: „Zo is dan de Zoon des mensen een Here ook van de sabbat.” (Markus 2 : 28.)

De apostel Paulus beseftte, dat de heiligen wegens het veranderen van de sabbatdag bekritiseerd zouden worden, evenals dit met hen geschiedde wegens andere gebruiken, waartegen de Joden bezwaren maakten:

„Dat u dan niemand oordele in spijs of in drank, of in het stuk des feestdags, of der nieuwe maan, of der sabbatten.” (Kol. 2 : 16.)

Deze waarschuwing van de apostel Paulus zou geheel zonder grond zijn geweest als de heiligen hun dag voor rust en aanbidding op de Joodse sabbatdag hadden gevierd, want dan zouden de Joden geen redenen gehad hebben om hen over deze kwestie aan te vallen.

De heiligen aanbaden op de eerste dag van de week

Geen enkel verslag geeft aan, dat de heiligen ná de opstanding van de Heiland de Joodse sabbat als een dag van aanbidding gevierd hebben. Wel kwamen de apostelen met de Joden op hun sabbat bijeen in hun synagogen, ten einde hun het evangelie te onderrichten. (Zie Hand. 13 : 13-44; 17 : 1-2.)

Maar de verslagen geven veelvuldig aan, dat de heiligen dikwijls ter aanbidding bijeengekomen zijn op de eerste dag van de week — zondag — de dag des Heren, of de dag waarop Jezus uit het graf verreezen was:

„Als het dan avond was, op dezelfde eerste dag der week, en als de deuren gesloten waren, waar de discipelen vergaderd waren, om de vreze der Joden, kwam Jezus en stond in het midden, en zeide tot hen: Vrede zij ulieden!” (Joh. 20 : 19.)

„En na acht dagen waren Zijn discipelen wederom binnen, en Thomas met hen; en Jezus kwam, als de deuren gesloten waren, en stond in het midden, en zeide: Vrede zij ulieden!” (Joh. 20 : 26.)

„En op de eerste dag der week, als de discipelen bijeengekomen waren om brood te breken, handelde Paulus met hen, zullende des anderen daags verreezen; en hij strekte zijn rede uit tot middernacht.” (Hand. 20 : 7.)

„Aangaande nu de verzameling, die voor de heiligen geschiedt, gelijk als ik aan de gemeenten in Galatië verordend heb, doet ook gij also;

Op elke eerste dag der week legge een iegelijk van u iets bij zichzelf weg, vergaderende een schat, naar dat hij welvaren verkregen heeft; opdat de verzamelingen alsdan niet eerst geschieden, wanneer ik gekomen zal zijn.” (I Kor. 16 : 1-2.)

De volgende tekst is vooral zeer belangrijk, omdat de „dag van het Pinksterfeest” viel op de dag ná de Joodse sabbat:

„En als de dag van het Pinksterfeest vervuld werd, waren zij allen eendrachtiglijk bijeen.

En er geschiedde haastiglijk uit de hemel een geluid, gelijk als van een geweldige, gedreven wind, en vervulde het gehele huis, waar zij zaten.

En van hen werden gezien verdeelde tongen, als van vuur, en het zat op een iegelijk van hen.

En zij werden allen vervuld met de Heilige Geest, en begonnen te spreken met andere talen, zoals de Geest hun gaf uit te spreken.” (Hand. 2 : 1-4; zie ook Lev. 23 : 15-16.)

Welke logische verklaring kan worden gegeven voor het feit, dat de heiligen ter aanbidding bijeenkwamen op de eerste dag van de week (zondag), de dag des Heren, de dag waarop de Heiland uit

het graf verrees, in plaats van op de zaterdag, de Joodse sabbat, als het niet was dat de Here de Joodse sabbat tot een einde gebracht heeft, zoals Hij volgens de voorspelling van de profeet Hosea zou doen? Jezus stelde een nieuwe sabbat in, „de dag des Heren,” waardoor Hij „een Here ook van de sabbat” werd.

De Griekse Bijbel wijst de eerste dag van de week als een sabbat aan

Deze gevolgtrekking wordt verder ondersteund door het feit, dat de eerste dag van de week (zondag) in de Griekse Bijbel acht maal een sabbat wordt genoemd. Indien de Bijbel op de juiste wijze vertaald was, zou daarom veel van de tegenwoordige verwarring op dit gebied voorkomen zijn. Waarom zou de eerste dag van de week (zondag) in de Bijbel een sabbat worden genoemd als het geen sabbat was? En hoe kon die dag anders een sabbat geworden zijn dan op de wijze, die wij aangegeven hebben?

„En laat na de sabbat, als het begon te lichten, tegen de eerste dag der week.....” (Matth. 28 : 1 — In het Grieks: „Sabbat” in plaats van „eerste dag der week.”)

Deze tekst kan verwarrend zijn omdat naar twee sabbatten verwezen wordt, tenzij wij in gedachten houden dat de Christelijke sabbat (eerste dag van de week) onmiddellijk volgt op de Joodse sabbat (zevende dag der week). Vandaar dat naar twee sabbatten wordt verwezen.

„En zeer vroeg, op de eerste dag der week.....” (Markus 16 : 2 — In het Grieks: „Sabbat” in plaats van „eerste dag der week.”)

„En als Jezus opgestaan was, des morgens vroeg, op de eerste dag der week.....” (Markus 16 : 9 — In het Grieks: „Sabbat” in plaats van „eerste dag der week.”)

„En op de eerste dag der week.....” (Lukas 24 : 1 — In het Grieks: „Sabbat” in plaats van „eerste dag der week,” in de Leidse vertaling: „des zondags,” en in de vertaling van Prof Brouwer: „op de sabbat.”)

„En op de eerste dag der week.....” (Joh. 20 : 1 — In het Grieks: „Sabbat” in plaats van „eerste dag der week.”)

„Als het dan avond was, op de eerste dag der week.....” (Joh. 20 : 19 — In het Grieks: „Sabbat” in plaats van „eerste dag der week.”)

„En op de eerste dag der week.....” (Hand. 20 : 7 — In het Grieks: „Sabbat” in plaats van „eerste dag der week.”)

„Op elke eerste dag der week.....” (I Kor. 16 : 2 — In het Grieks: „Sabbat” in plaats van „eerste dag der week.”)

Uit het bovenstaande moet het wel duidelijk zijn dat de schrijvers van het Nieuwe Testament ten volle begrepen, dat de eerste dag der week (zondag) een sabbatdag was, en dat het de dag was, waarop de heiligen ter aanbedding bijeenkwamen.

Eerste Christenen aanbaden op de eerste dag der week

Vroege geschiedschrijvers van de Christelijke kerk geven aan, dat de eerste dag der week, de dag waarop de Here uit het graf verrees,

door de Christenen als een dag voor aanbidding geheiligd werd. Te zamen met de aanwijzingen, die wij reeds naar voren gebracht hebben, weerlegt dit de bewering van sommige mensen, dat de verandering van zaterdag op zondag door Constantinus, Romeins keizer, zou zijn ingesteld:

„..... Het is inderdaad waar, dat het leven van Constantinus niet was zoals de voorschriften van het Christendom vereisten; het is ook waar dat hij vrijwel zijn ganse leven een ongedoopte Christen bleef, en dat hij pas enkele dagen vóór zijn dood te Nicomedia door de doop volledig als lid in de kerk werd opgenomen.

Voetnoot 25: Dat Constantinus zich lang vóór deze tijd, het jaar 324, een Christen noemde, en als zodanig door de gemeenten erkend werd, staat vast. Het is tevens waar, dat hij gedurende een lange tijd de godsdienstige handelingen van een ongedoopt Christen verricht had, namelijk van een catechumeen; want hij woonde de openbare godsdienstvergadering bij, vastte, bad, onderhield de Christelijke sabbat en de gedenkdagen van de martelaren, en nam deel aan de nachtwake van Pasen, enz.” (*Mosheim's Church History*, Boek 2, Eeuw 4, Deel 1, Hoofdstuk 1:8.)

„..... De Christenen van deze eeuw kwamen in alle vroomheid bijeen ter aanbidding van God en voor hun eigen vooruitgang op de eerste dag der week, de dag waarop Christus Zijn leven voortzette. Wij hebben onweerlegbare bewijzen van het feit, dat deze dag door de apostelen zelf aangewezen was voor godsdienstige aanbidding, en dat dit naar het voorbeeld van de Kerk in Jeruzalem algemeen werd nagekomen.” (*Mosheim's Church History*, Boek 1, Eeuw 1, Deel 2, Hoofdstuk 4:4.)

„Zij, die opgevoed zijn in de oude orde van zaken, hebben een nieuwe hoop verkregen en eren niet langer de sabbat (Joodse of zevende dag), maar onderhouden nu de dag des Heren (eerste dag) waarop ons leven ook door Hem en Zijn dood ontsproten is.” (Zendbrief aan de Magnesianen, A. D. 101, Hoofdstuk 9, *Ignatius*.)

„Op één bepaalde dag, de eerste dag van de week, kwamen wij bijeen.” (*Barderaven*, A. D. 130.)

„En op de dag, die zondag genoemd wordt, wordt er in dezelfde plaats een bijeenkomst gehouden van allen, die in steden of op het platteland wonen; en de kronieken van de apostelen of de geschriften van de profeten worden gelezen, zolang wij tijd hebben Zondag is de dag, waarop wij allen onze gemeenschappelijke vergadering houden, omdat het de eerste dag is, waarop God de wereld gemaakt heeft, toen Hij duisternis en stof veranderd heeft; en Jezus Christus, onze Heiland, verrees op dezelfde dag uit het graf” (*Justinus Martyr, Apologie*, 1:67, A. D. 140.)

„Ter vervulling van het voorschrift volgens het evangelie onderhoudt hij de dag des Heren.” (*Clemens van Alexandrië*, Boek 7, Hoofdstuk 12, A. D. 193.)

„Wij komen niet overeen met de Joden in hun bijzonderheden met betrekking tot voedsel, noch wat hun heilige dagen betreft.” (*Apologie*, Afd. 21, A. D. 200.)

„Wij zijn er zelf aan gewend om zekere dagen na te komen, zoals bijvoorbeeld de dag des Heren.” (*Origenes*, Boek 3, Hoofdstuk 23, A. D. 201.)

„Maar gij vraagt waarom het is, dat wij op de dag des Heren bijeenkomen voor onze plechtige dienst? Omdat zulks de wijze was, die ook door de apostelen werd nagekomen.” (*De Fuga*, XIV:11, 141, A. D. 200.)

Wij zien aldus, dat de Here door middel van Zijn openbaringen aan de profeet Joseph Smith om Zijn heiligen van deze bedeling aan te geven, dat zij de dag des Heren (zondag), de eerste dag der

week, als een dag van aanbidding moesten vieren, slechts Zijn goedkeuring bevestigd heeft van dit gebruik van de heiligen uit vroeger dagen, zoals ten volle ondersteund door de Heilige Schrift en de oudste kerkelijke geschiedschrijvers. Indien zij gedwaald hadden in het loslaten van de zevende dag (zaterdag), de Joodse sabbat, ten gunste van de dag des Heren (zondag), de eerste dag der week, zou de Here dat gewis aangegeven hebben, want in de herstelling van het evangelie heeft Hij niet gearzeld om fouten te verbeteren, die in de loop der eeuwen begaan zijn door zogenaamde kerkleiders.

HOOFDSTUK 24

VOORBESTEMMING EN VOOR-ORDENING

Allen hebben in de geestenwereld geleefd

Eén der leringen van de heilige schriften, die veelvuldig verkeerd begrepen worden, is het beginsel van voorbestemming, zoals onder-richt door Calvijn, één der eerste hervormers. Als hij een begrip had gehad van het beginsel van het voorbestaan, namelijk dat wij allen in de geestenwereld geleefd hebben voordat wij hier op aarde geboren werden, zou dat hem in staat gesteld hebben te begrijpen hoe de mensen vóór hun geboorte voor-geordend, geroepen en gekozen konden worden om hier op aarde een zeker werk te verrichten, zonder daartoe voorbestemd te zijn. Hij zou ook hebben begrepen hoe de Here op grond van Zijn kennis van de geesten van al Zijn kinderen van te voren kon weten wat zij zouden doen onder gegeven omstandigheden en toestanden, evenals aardse ouders in het algemeen weten hoe hun eigen kinderen onder bepaalde omstandigheden zullen reageren.

Maar de heilige schrift leert niet het uiterste standpunt, dat door velen ten opzichte van deze opvatting wordt ingenomen, namelijk dat sommigen voorbestemd zouden zijn voor het eeuwige leven, en dat zij dat zullen bereiken, ongeacht hetgeen zij doen, terwijl anderen voorbestemd zouden zijn voor een eeuwige verdoeming, en dat er niets aan te doen is als zulks hun voorbestemming is, dat iedere handeling van ons leven voorbestemd is vóór onze geboorte, dat wij daarvan niet kunnen afwijken, en dat al hetgeen ons in dit leven zal overkomen, de wil van God is.

Een dergelijk geloof zou God verantwoordelijk maken voor alle goddeloosheid, ongehoorzaamheid en onrechtvaardigheid in de wereld. Indien de mens zonder een vrije wil en keuze is, dan moet God, Die de mens geschapen heeft, voor hem de keuze bepaald

hebben, en dan is Hij — en niet de mens — verantwoordelijk voor het leven van de mens.

De verklaring, die meestal gegeven wordt, is dat alle mensen bij hun geboorte een eeuwige verdoeming kan wachten, maar dat door middel van het beginsel van genade sommigen, die door de Here daartoe worden voorbestemd of uitverkoren, zaligheid kunnen verwerven — en niemand anders. Deze mensen noemen wij gewoonlijk fatalisten.

De Schriften moeilijk te verstaan

De volgende uiteenzetting zal ons helpen om een beter begrip te vormen van sommige teksten uit de Schriften met betrekking tot de leer van voorbestemming of uitverkiezing.

Petrus waarschuwde, dat Paulus enige verklaringen aangaande dit onderwerp had afgelegd, die uiterst moeilijk te begrijpen zijn voor hen, die niet de geest van profetie bezitten en ook voor hen, die er geen diepgaande studie van gemaakt hebben:

„En acht de lankmoedigheid onzes Heren voor zaligheid; gelijkerwijs ook onze geliefde broeder Paulus, naar de wijsheid, die hem gegeven is, ulieden geschreven heeft;

Gelijk ook in alle zendbrieven, daarin van deze dingen sprekende; in welke dingen sommige zwaar zijn om te verstaan, die de ongeleerde en onvaste mensen verdraaien, gelijk ook de andere Schriften, tot hun eigen verderf.” (II Petrus 3: 15-16.)

Laten wij nu onze aandacht schenken aan enige woorden van Paulus:

„Want dit is het woord der belofenis: Omtrent deze tijd zal Ik komen, en Sara zal een zoon hebben.

En niet alleenlijk deze, maar ook Rebekka is daarvan een bewijs, als zij uit een bevrucht was, namelijk Izak, onze vader;

Want als de kinderen nog niet geboren waren, noch iets goeds of kwaads gedaan hadden, opdat het voornemen Gods, dat naar de verkiezing is, vast bleve, niet uit de werken, maar uit de Roepende;

Zó werd tot haar gezegd: De meerdere zal de mindere dienen;

Gelijk geschreven is: Jakob heb Ik liefgehad, en Ezau heb Ik gehaat.

Wat zullen wij dan zeggen? Is er onrechtvaardigheid bij God? Dat zij verre!” (Romeinen 9: 9-14.)

Als wij deze teksten oppervlakig lezen, zouden wij eruit kunnen afleiden, dat het vóór de geboorte van Jakob en Ezau was, dat de Here zeide: „Jakob heb Ik liefgehad, en Ezau heb Ik gehaat.” Maar laten wij nu eens lezen wat de Here wel vóór hun geboorte gezegd heeft:

„En de Here zeide tot haar (Rebekka): Twee volken zijn in uw schoot, en twee natiën zullen zich scheiden uit uw lichaam; de ene natie zal sterker zijn dan de andere, en de oudste zal de jongste dienstbaar wezen.” (Genesis 25: 23.)

Alvorens deze tweeling-jongens geboren werden wist de Here welke geesten Hij naar de aarde zond om zoons van Rebekka te worden,

en wat voor geesten Hij als hun nakomelingen zou zenden. Bovendien wist Hij welke van de twee het eerst geboren zou worden:

„En heeft uit énen bloede het ganse geslacht der mensen gemaakt, om op de gehele aardbodem te wonen, bescheiden hebbende de tijden te voren verordend, en de bepalingen van hun woningen.” (Hand. 17 : 26.)

Zo had de Here ook besloten dat dit de tijd en de plaats was voor de geboorte van Ezau en Jakob, en Hij kende hen en de aard van hun leven, en wist wat zij zouden doen onder de omstandigheden en toestanden, waarin zij zouden verkeren. Daarom kon de Here vóór hun geboorte zeggen: „En de oudste zal de jongste dienstbaar wezen.”

Wanneer heeft de Here nu gezegd: „Jakob heb Ik liefgehad, en Ezau heb Ik gehaat”?

Hier volgen de woorden des Heren tot Zijn profeet Maleachi, ongeveer dertienhonderd jaren na de geboorte van Jakob en Ezau geuit:

„De last van het woord des Heren tot Israël, door de dienst van Maleachi. Ik heb u liefgehad, zegt de Here; maar gij zegt: Waarin heb Gij ons liefgehad? Was niet Ezau Jakobs broeder? spreekt de Here; nochtans heb Ik Jakob liefgehad, En Ezau heb Ik gehaat; en Ik heb zijn bergen gesteld tot een verwoesting, en zijn erve voor de draken der woestijn.” (Maleachi 1 : 1-3.)

Dertienhonderd jaren na hun geboorte kon de Here zeer goed een dergelijke verklaring afleggen. Wij zullen de tijd niet nemen om een beschouwing te geven van het leven van Jakob, doch de lezer er alleen aan herinneren, dat de Here op grond van zijn getrouwheid zijn naam in Israël veranderde, en dat hij nu aan het hoofd van het huis Israëls staat, terwijl Paulus ons het volgende verslag geeft van de ontrouw van Ezau:

„Dat niet iemand zij een hoereerder, of een onheilige, gelijk Ezau, die om een spijze het recht van zijn eerstgeboorte weggaf.” (Hebr. 12 : 16.)

Laten wij nu enige aandacht schenken aan een andere verklaring van Paulus, die veelal verkeerd wordt begrepen. Voorstanders van het beginsel van uitverkiezing of voorbestemming noemen vaak hoofdstuk negen van Romeinen: „een Bijbel in de Bijbel.”

„Maar toch, o mens! wie zijt gij, die tegen God antwoordt? zal ook het maaksel tot degene, die het gemaakt heeft, zeggen: Waarom hebt gij mij alsoo gemaakt? Of heeft de pottenbakker geen macht over het leem, om uit dezelfde klomp te maken het één een vat ter ere, en het ander ter onere? En of God, willende Zijn toorn bewijzen, en Zijn macht bekend maken, met vele lankmoedigheid verdragen heeft de vaten des toorns, tot het verderf toebereid; En opdat Hij zou bekend maken de rijkdom Zijner heerlijkheid over de vaten der barmhartigheid, die Hij te voren bereid heeft tot heerlijkheid?” (Romeinen 9 : 20-23.)

Op grond van deze passage uit de Heilige Schrift wordt beredeneerd, dat de Here (de pottenbakker) de macht bezit uit dezelfde klomp

leem één vat ter ere en een ander vat ter onere te maken, en dat het aldus gevormde vat niet kan zeggen „tot degene, die het gemaakt heeft..... Waarom hebt gij mij also gemaakt?” Laten wij in verband met deze woorden naar een andere tekst van Paulus verwijzen, die over ditzelfde onderwerp handelt:

„Doch in een groot huis zijn niet alleen gouden en zilveren vaten, maar ook houten en aarden vaten; en sommige ter ere, maar sommige ter onere. Indien dan iemand zich van deze reinigt, die zal een vat zijn ter ere, geheiligd en bekwaam tot gebruik des Heren, tot alle goed werk toebereid.” (II Tim. 2: 20-21.)

Uit deze woorden van Paulus aan Timotheüs blijkt zeer duidelijk, dat de mens — ongeacht de hem in dit leven opgelegde belemmeringen of beperkingen — zichzelf kan reinigen en dat hij kan „een vat zijn ter ere, geheiligd en bekwaam tot gebruik des Heren, tot alle goed werk toebereid.”

(Wordt vervolgd)

HOEVEEL WERKT MEE!

(Het Engels van J. G. Holland nagevolgd)

*O! niet van brood alleen is 't mensdom opgegroeid
Tot hogere gebieden!*

*Van ieder woord van God hebben geleefd, gebloeid
De goede en grote lieden.*

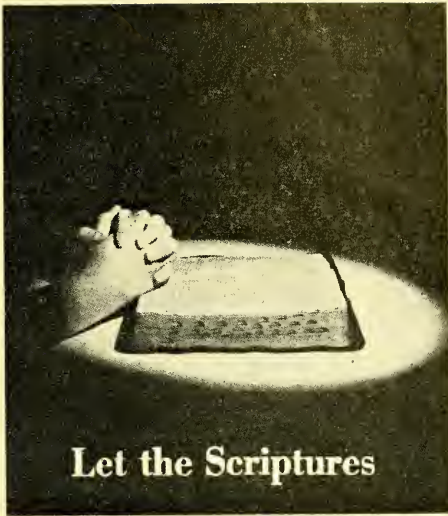
Neen, niet van brood alleen!

*„O! niet van brood alleen”, laat zich de roos verstaan,
Met zoete geur geladen;*

*„Maar krachten ongeteld brengen de tinten aan
Voor mijn blozende bloembladen.*

Neen, niet van brood alleen!”

Fr. I. K.

Laat de schriften U bij uw onderwijs helpen

door

Claribel W. Aldous

(overgenomen uit "The Instructor" Oktober 1958)

*

Alle leraren en leraressen behoorden studerende te zijn. Zij moeten zich tot zelfstudie zetten om op doelmatige en intelligente wijze het Evangelie te kunnen brengen aan hen, die zij onderwijzen. Hoe zou een Zondagsschoolleraar of lerares ooit het Evangelie kunnen brengen, zonder kennis er van?

Hyrum Smith, de broeder van de Profeet Joseph, werd aangemaand eerst het woord Gods te leren vóórdát hij het ging verkondigen. Kunnen wij het met minder doen?

„Tracht niet mijn woord te verkondigen, maar tracht mijn woord eerst te verkrijgen; dan zal uw tong los gemaakt worden; dan zult gij indien ge dat wenst, mijn Geest en mijn woord hebben, ja, de macht van God om mensen te overtuigen”. (L. & V. 1 : 21).

De Bijbel geeft ons deze raad:

Dat de goedertierenheid en trouw u niet verlaten: bind ze aan uw hals, schrijf ze op de tafel uw harten; en vind gunst en goed verstand in de ogen Gods en der mensen”. (Spreuken 3 : 3, 4).

„Verkrijg wijsheid, verkrijg verstand; vergeet niet en wijk niet van de redenen mijns monds . . . De wijsheid is het voornaamste: verkrijg dan wijsheid en verkrijg verstand met al uwe bezitting”. (Spreuken 4 : 5-7).

„Die wijs is, zal horen en zal in leer toenemen, en die verstandig is, zal wijzen raad bekomen”. (Spreuken 1 : 5).

Deze wijze raad is maar een heel klein gedeelte van het boek der

Spreuken, doch bedenk eens hoe veel een leraar kan leren betreffende zijn verantwoordelijkheden uit deze vier teksten. Vermenigvuldig die met alle boeken van de Bijbel plus het Boek van Mormon, de Leer & Verbonden en de Paarl van Grote Waarde en ge begint te begrijpen hoe de schriften een leraar en lerares kunnen helpen in hun roeping. Zij kunnen door de schriften zeer geïnspireerd worden . . .

„En al wat gij zult begeren in 't gebed, gelovende, zult gij ontvangen”. (Matth. 21 : 22).

Indien gij schoonheid, vreugde en inspiratie wilt ervaren, lees dan de lieflijke geschiedenis van Ruth. Haar liefde en toewijding zijn een les voor ons allen.

En ook het Boek van Mormon:

„O, gij allen, die rein van harte zijt, heft uw hoofd op en ontvangt het aangename woord van God en verlustigt u in Zijn liefde; want dit moogt gij voor immer doen, indien uw geest standvastig is”. (Jacob 3 : 2).

Geduld is het wachtwoord voor iedere leraar of lerares. De ware betekenis van geduld kan worden geleerd door een grondige studie van de geschiedenis van Job en zijn beproevingen en ramspoeden. De leraar kan leren hoe het onderwijs vruchten te doen afwerpen.

„En dat in de goede aarde valt, zijn dezen, die het woord gehoord hebbende, het in een eerlijk en goed hart bewaren en in volstandigheid¹⁾ vruchten voortbrengen”. (Lukas 8 : 15).

Welke leraar of lerares werd soms niet tot het uiterste beproefd door een of meer leerlingen, die er behagen in schijnen te scheppen om wanorde in de klas te veroorzaken en de leraar te verhinderen les te geven? In zulke gevallen zijn boeken over zielkunde zeer nuttig. Het is nl. van groot belang de kenmerken van de verschillende leeftijden van de kinderen te kennen, om in staat te zijn hun belangstelling te wekken. Maar hebt ge wel eens geprobeerd hulp, troost en begrip in de schriften te vinden?

„. . . ,Maar wij roemen ook in de verdrukkingen, wetende dat de verdrukking lijdzaamheid werkt, en de lijdzaamheid bevinding, en de bevinding hoop; en de hoop beschaamt niet, omdat de liefde Gods in onze harten uitgestort is door den Heiligen Geest, die ons is gegeven”. (Rom. 5 : 3-5).

„Bezit uwe zielen in uwe lijdzaamheid”. (Lukas 21 : 19).

¹⁾ In de Engelse Bijbel staat „patience” = geduld.

Uit de Schriften kan de leraar ook leren hoe te onderwijzen en hij wordt ook gewaarschuwd tegen onderwijzen met tegenzin.

„Onderwijst ijverig en mijn genade zal met u zijn, opdat gij in theorie, in beginselen, in leer, in de wetten van het evangelie, in alles wat tot het koninkrijk Gods behoort en voor u nuttig is om te verstaan, volmaakter onderricht zult worden”. (L. & V. 88 : 78).

„En u zal de Geest worden geschonken door het gebed des geloofs, en indien gij de Geest niet ontvangt, zult gij niet onderwijzen”. (L. & V. 42 : 14).

„. . . Maar dient elkander door de liefde”. (Gal. 5 : 13).

„Maar de vrucht des Geestes is liefde, blijdschap, vrede, lankmoedigheid, goedertierenheid, goedheid, geloof, zachtmoedigheid, matigheid. Tegen de zodanigen is de wet niet”. (Gal. 5 : 22, 23).

Om de juiste betekenis van een schriftuurplaats te verkrijgen, moet een leraar ook lezen wat er aan vooraf gaat en wat er op volgt.

In onze studies mogen wij de Schriften van deze tijd niet over het hoofd zien. Dat is de raad van de profeten en apostelen, die heden ten dage in de naam van onze Vader in de Hemel op aarde handelen. Elder Adam S. Bennion gaf ons deze raad: „Ik beveel u de gewoonte aan om dagelijks in de Schriften te lezen. Ga niet slapen voor gij enige waarheden en schoonheden, die daar in staan, hebt gelezen”.

Een lerares van de Jeugdklasse in de Zondagsschool heeft de gelegenheid om gehoor te geven aan de vermaning: „weid mijne lammeren”. En waarmede zult gij ze weiden, ze voeden? Met het brood des levens, het geestelijk voedsel dat Zijn kinderen helpt toenemen in wijsheid en begrip. Het plan van het eeuwige leven. De kennis, die nimmer vergaat. Dit alles kunt ge leren uit de Schriften en door te leven naar datgene wat gij leert.

„Want zie, dit is mijn werk en mijn heerlijkheid — de onsterfelijkheid en het eeuwige leven van de mens tot stand te brengen”. (Mozes 1 : 39).

Gij, als Zondagsschoolleraar of lerares, gij zijt boven mate gezegend omdat iemand heeft gedacht dat gij waardig waart om een medewerker of medewerkster te zijn van de Here Jezus Christus, door te helpen anderen een kennis te verwerven van Zijn levenswandel en van Zijn plan voor onze eeuwige vreugde. Moge gij gezegend zijn met de gave van de Heilige Geest opdat uw verstand moge worden verlicht en uw intellect versterkt, wanneer gij de Schriften bestudeert en deze in uw onderwijs van het Evangelie toepast.

Foto N.V. C.F.I.M.

DE ORANJEKALENDER 1959

De redactie van „De Ster” had het genoegen een exemplaar van boven genoemde kalender te ontvangen, met verzoek een recensie daar over te geven. Zeer gaarne voldoen wij aan dat verzoek. Niet alleen, omdat het doel: het helpen van kinderen, die buiten hun schuld in moeilijkheden verkeren, zo nobel is, doch ook omdat de kalender fraaie en heel aardige foto's bevat van het Koninklijk Gezin, die het bezit van deze kalender zeer zeker begerenswaardig maken en niet na zullen laten de band van het Oranjehuis en ons zo mogelijk nog te versterken. De aanbeveling, die bij de kalender was ingesloten, heeft dan ook onze volle instemming en laten wij hier in haar geheel volgen.

ORANJEKALENDER 1959 VAN PRO JUVENTUTE:

Een kostelijk bezit...

Deze foto van H.K.H. Prinses Beatrix is één van de twaalf charmante zwart-wit foto's van alle leden van ons Koninklijk Gezin, die deze waarlijk nationale kalender tot een kostelijk bezit maken.

Nieuw en, wat meer zegt, bijzonder mooi is de reproductie van een prachtige kleurenfoto van de Prinsessen Beatrix en Irene op het titelblad. Ook bevat de kalender verscheidene onbekende foto's en enkele uit particulier bezit, die ons Vorstenpaar speciaal voor Pro Juventute's Oranje-kalender 1959 heeft willen bestemmen.

Ofschoon dit alles reeds genoeg is om de kalender te bestellen, is er een nog klemmender reden om daartoe te besluiten.

Pro Juventute probeert kinderen, die het — buiten hun schuld — heel moeilijk hebben, te helpen in samenwerking met de ouders en met eerbiediging van hun levensovertuiging. De middelen om dit werk te kunnen doen worden door „Pro Juventute” voor een belangrijk deel verkregen uit de opbrengst van de ORANJE-KALENDER, die als vanouds slechts f 2,75 kost.

U kunt de ORANJE-KALENDER bestellen bij alle Verenigingen en Afdelingen „Pro Juventute”, of — waar niet verkrijgbaar — franco per post door storting van f 2,75 op postgiro 51.74.00 (of per postwissel) ten name van de

KALENDERACTIE „PRO JUVENTUTE”

Postbus 7101 — Amsterdam Z. II

Vindt U zelf ook niet, dat dit eigenlijk het minste is dat U kunt doen? Laten wij U mogen raden: bestel meteen!

GEBEURTENISSEN IN DE ZENDING

INGEZEGEND:

de Gruyl, Marion E.; 6 juli 1958 te Hilversum.
Kramer, Reinier, 12 oktober 1958 te Arnhem.
Burggraaf, Cornelia J. H.; 26 oktober 1958 te Rotterdam Z.
Dekker, Sylvia; 26 oktober 1958 te Rotterdam Z.

GEDOOPT:

Kiestra, Anna; 4 oktober 1958 te Harlingen.
Westerhoff, Theo Jr.; 5 oktober 1958 te Arnhem.
Willemsen, Rebekka J. R.; 5 oktober 1958 te Arnhem.
Overvliet, Maria Johanna; 5 oktober 1958 te Nijmegen.
ten Hove, Johannes G.; 5 oktober 1958 te Apeldoorn.
Herbert, Marijtje; 19 oktober 1958 te Delft.
Blom, Johanna F.; 19 oktober 1958 te Den Haag.
van Herwaarden, Kathriena A. L.; 19 oktober 1958 te Den Haag.
Volder, Adolf J. P.; 19 oktober 1958 te Delft.
Volder, Kunigonde L. T.; 19 oktober te Delft.
Begman, Heinz G. A.; 19 oktober 1958 te Den Haag.
Begman, Cornelia J. B.; 19 oktober 1958 te Den Haag.
Begman, Lina A.; 19 oktober 1958 te Den Haag.
Uitgeest, Altje B.; 24 oktober 1958 te Haarlem.
Beijerinck, Astrid R.; 24 oktober 1958 te Amsterdam.
van der Reijden, Bernhard G. P.; 24 oktober 1958 te Amsterdam.
van Helmond, Hermanus; 24 oktober 1958 te Amsterdam.
Pen, Antje; 24 oktober 1958 te Haarlem.
Pen, Annic Geertje; 24 oktober 1958 te Haarlem.
Dekker, Antonia; 26 oktober 1958 te Rotterdam Z.
Croese, Anneke E.; 26 oktober 1958 te Rotterdam Z.
Burggraag, Wilhelmina H. P.; 26 oktober 1958 te Rotterdam Z.
Burggraaf, Willem; 26 oktober 1958 te Rotterdam Z.
Burggraaf, Adriana H.; 26 oktober 1958 te Rotterdam Z.
Bossenbroek, Josephine H.; 26 oktober 1958 te Rotterdam Z.
Wijker, Adriana Maria; 26 oktober 1958 te Vlaardingen.

GEORDEND:

Navasard, Gustaaf K.; 24 september 1958 te Vlaardingen, als Leraar.
de Nijs, Louis J.; 21 september 1958 te Mechelen, als Ouderling.
Tuffin, Victor P.; 21 september 1958 te Antwerpen, als Ouderling.
Hartong, Jan J.; 28 september 1958 te Utrecht, als Leraar.
Brouwer, Louis A. J.; 28 september 1958 te Utrecht, als Leraar.
de Heus, Jan; 5 oktober 1958 te Arnhem, als Ouderling.
de Bruijn, Jan H.; 19 oktober 1958 te Hilversum, als Ouderling.
Boom, T. Hans; 19 oktober 1958 te Hilversum, als Ouderling.

GETROUWD:

Leijdsman, Adriaan en van der Meijden, Neeltje; 27 september 1958 te Dordrecht.
van Dalen, Johannes en van der Meijden, Antje; 27 september 1958 te Dordrecht.

OVERGEPLAATST:

Wight, Gary; van Arnhem naar Amsterdam.
 Winkel, Thomas R.; van Gent naar Amsterdam.
 Beckstead, Demont; van Gent naar Haarlem.
 Andrus, Charles R.; van Amsterdam naar Arnhem.
 De Jel, Henry; van Amsterdam naar Gent als G.P.
 Dalebout, David; van Haarlem naar Oostende.
 Buckway, Dallas; van Gent naar Oostende.
 Van Katwyk, John; van Eindhoven naar Leiden.
 Giles, Richard P.; van Amersfoort naar Rotterdam.
 Thomas, Richard C.; van Rotterdam naar Amersfoort.
 Van Valkenburg, Lee F.; van Leiden naar Eindhoven.
 Waltman, Ralph L.; van Rotterdam Z. naar Arnhem.
 Kapp, Grant W.; van Arnhem naar Rotterdam Z.
 Anderson, Marlene; van Utrecht naar Hoofdkantoor als Secretaresse van de Pres.
 Van de Merwe, Lyntje; van Amsterdam naar Hoofdkantoor voor de Statistieken.
 Olsen, Shirley; van Amsterdam naar Utrecht.

VERTROKKEN:

Hulet, Ella May; aangekomen 13 oktober 1956. Vertrokken 30 oktober 1958.
 Werkzaam geweest: Den Haag, Rotterdam Z., Amsterdam, O.O.V. Comit lid en Statistieken van de Zending.
 Thomas, Polly F.; aangekomen 4 november 1956. Vertrokken 30 oktober 1958.
 Werkzaam geweest: Den Haag, Amsterdam, O.O.V. Comit lid en Secretaresse van de President.
 Nijenhuis, Aaltje; aangekomen 1 augustus 1957. Vertrokken 1 november 1958.
 Werkzaam geweest: Amsterdam, Utrecht, Rotterdam Z.

Polly F. Thomas

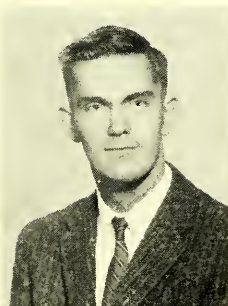
Aaltje Nijenhuis

Ella May Hulet

AANGEKOMEN:

Andersen, George;
 van Salt Lake City, Utah.

George Andersen

WIJ KUNNEN NIET

met hen meegaan

(het gesproken woord door Elder Richard L. Evans)

*

In dit leven doorlopen wij enige interessante fazen. Onze kinderen komen tot ons, volkomen hulpeloos, volkomen afhankelijk van ons. Wij hebben ze lief, koesteren en voeden ze en in grote mate controleren wij hun leven en de omgeving, waarin zij leven.

Dan beginnen zij te lopen, zich te verplaatsen, zij verwijderen zich een beetje van ons, niet veel, maar de lijn van controle wordt langer. Zelfs dan, zelfs zo vroeg reeds, treden andere invloeden in werking. Maar zij zijn nog van ons. Wij weten waar zij zijn en nemen onze beslissingen jegens hen. Dan gaan ze naar school. Anderen onderwijzen hen. Anderen nemen in toenemende mate belangrijke plaatsen in. Toch zijn zij de meeste tijd thuis en nog weten wij meestal waar zij zijn. Jaren gaan voorbij en zij worden minder afhankelijk van ons en krijgen meer belangen en activiteiten buitenshuis. Dan komt er een tijd, dat zij nog meer uit ons leven verdwijnen, waar wij hen niet kunnen volgen. Toen zij nog bij ons waren, maakten wij ons bezorgd over hun doen en laten, over hun gezondheid, hun stemmingen, hun late thuiskomst en vele andere nabije dingen.

Wij maakten ons zorgen, omdat wij ons steeds bewust waren van de wijze waarop zij hun leven leefden en wij sloegen hen gade bij het vormen van gewoonten en levenshouding en het nemen van besluiten. Maar naarmate zij de vleugels uitslaan, komen wij tot de ontdekking, dat wij hun handel en wandel niet meer op de voet kunnen volgen. Dat kunnen wij dan alleen nog maar doen met onze liefde, met onze gebeden, met de hoop, dat op een of andere wijze onze opvoeding zulk een onafscheidelijk deel is geworden van wat zij zijn, dat alles wat waar, recht en goed is, hun besluiten, hun karakter en hun gedrag zal bepalen, waar zij ook zijn. Dan komen wij intens te weten, dat de tijd om dicht bij onze kinderen te zijn, die is, waarin wij dat nog kunnen, dat de tijd om hun te leren die is, wanneer zij nog bij ons zijn en nog onderricht van ons kunnen ontvangen. Dan komen wij te weten, dat het ontastbare, wat zij in het leven medenemen, hun waardevolst bezit is, en wij hopen en bidden, dat het beste van alles dat wij geweest zijn, dat het beste van alles, dat wij onderwezen hebben, daar zal zijn, waar wij niet kunnen komen, en hun levens zal zegenen en bewaren.